

V seji dne 13. maja so se izvolili sledeči trije odseki, vsak obstoječ iz 48 udov. Kakor je »Slov. Gospodar« že naznanil, voli slovanska krščanska narodna zveza v odseke z 48 člani: 4 ude, namreč po 2 Slovenca, 1 Hrvat in 1 Rusina. V finančni odsek, ki je v državnem zboru najvažnejši, sta se izvolila Slovenca dr. Krek in dr. Gregorčič: v železniški odsek Slovenca: Šuklje in grof Coronini: v kmetijski odsek, kateri se ima precej zdaj pečati s prevažno predlogo zastran kmetijskih zadrug, sta izvoljena Slovenca Povše in Žičkar. Dne 13. maja je bil pa za nas Slovence in Hrvate silno važen radi tega, ker so primorski Slovani imeli priliko, pred celim svetom razkriti grozne krivice, katere se njim tamkaj godijo od strani Lahov in od strani primorske vlade. Že v soboto, dne 8. maja se je začelo o tem razpravljati. Govoril je takrat goriški poslanec dr. Gregorčič, a v četrtek so prišli na vrsto poslanci: Spinčič, Žitnik, Biankini, Ferjančič in Laginja. Ugovarjali so sicer tudi nekateri Lahi, pomagal je Italijanom židovski liberalcec Piferše. Toda pomagalo ni Lahom nič. Nekaj časa so res ugovarjali, a slednjic so obmolknili. Zmaga je bila očividno na strani Slovanov; kajti takih krivic, kakoršne so delali Lahi Slovanom v poreškem deželnem zboru, kjer so Lahoni zavrgli volitve slovanskih poslancev, čeravno so bili soglasno izvoljeni, takih krivic ni mogoče zavreči; nadalje krivica, ki se je letos zgodila slovenskemu poslancu Nabergoju, ki je bil postavno izvoljen v deželni zbor tržaški, pa se je brez najmanjšega uzroka zavrgla njegova volitev; ta krivica je vnebovpijoča in se ne da utajiti. Ker so torej slovanski poslanci zahtevali, da se naj sprejme nujnost njihovega predloga, se je tudi zgodilo; kajti skoraj vsa zbornica je glasovala za ta predlog, tudi Italijani. S tem stvar še ni končana, ampak se bo še le stvarno začela pretresovati.

V tej seji so stavili nemški liberalci kaj čuden predlog, namreč: naj se razpusti legitimacijski odsek. Ta odsek ima preiskovati, kakor smo že povedali, tiste volitve, zoper katere se je vložil kak ugovor. Tako na pr. je došlo državnemu zboru več ugovorov zoper izvolitev dr. Pommerja v celjski mestni skupini, zoper izvolitev nekaterih laških poslancev v Trstu, Gorici in Istri. Vsega skupaj se ugovarja zoper 69 volitev. Samo po sebi se razumeva, da večina legitimacijskega odseka ni izročila volitve dr. Pommerja v preiskovanje nemškemu liberalcu, velikoveč jo je dobil v roke Čeh Wiedersperg; volitve nepostavno izvoljenih Lahov se niso izročile Italijanašu, temveč Slovincu dr. Ferjančiču in Hrvatcu dr. Laginji. Ali to je spekle nasprotnike tako grozno, da so zahtevali pred sejo in zopet po seji, da se ima razpustiti ta odsek, ki naj preiskuje postavnost volitev. Se vé, da so propadli s svojim predlogom. Ko so imeli liberalci večino v državnem zboru, so delali ravno tako, kakor ravna zdajšnja večina. Sicer pa so javno povedali naši možje, da če najdejo, da so se postavno izvršile volitve v Primorju, bodo predlagali zbornici, naj se volitve tudi potrdijo.

Po tridnevem odmoru se je v torek, dne 18. maja zopet sešel državni zbor. Na dnevnem redu je bilo prvo branje vladnega predloga o pristojbinah, potem posvetovanje o primorskih zadevah. Toda do obravnave ni prišlo. Manjšina, to je nemški liberalci so zabranili vsako razpravo. Slediti je moralo začetkoma seje dvakratno prazno glasovanje po imenih, ker je tako zahtevalo več kakor 50 liberalnih poslancev. Pri glasovanju so vsakokrat podlegli liberalci. Predsednik je potem hotel, da se začne obravnava o vladnem predlogu, in je dal besedo nemškoliberalnemu poslancu dr. Schückerju. Toda temu nemški liberalci niso pustili govoriti ter so grozno hruli in kričali, kedar je predsednik zahteval,

naj začne svoj govor. Gotovo več kakor dvajsetkrat se je ponavljal ta-le prizor: Predsednik: dr. Schücker naj govori! Nato so zagnali liberalci strašen krik: Ne, ne, on mora molčati. To se je godilo skozi 4 ure. Predsednik si ni mogel pomagati; slednjic je sejo pretrgal in napovedal, da se prihodnja seja skliče pismeno.

Zakaj so pognali nemški liberalci tak krik v zbornici? Samo zategavoljo, ker nočejo obravnavati o nobenem vladnem predlogu, dokler ministerstvo ne prekliče znane jezikovne naredbe za Češko. Zraven zahtevajo, da morajo javne biti seje legitimacijskega odseka, ki razpravlja o veljavnosti protestiranih volitev. Terjajo slednjic, da se mora obravnavati o nujnosti njihovega predloga zastran jezikovne naredbe za Moravsko. Manjšina hoče torej strahovati večino. Kaj bo večina storila v teh razmerah, zdaj še ne vemo. Marsikdo je že rekel: Opravilni red naj se spremeni tako, da se kričači vržejo iz zbornice.

Ubogo ljudstvo! Ubogo po Judih zapeljano nemško ljudstvo! Poslalo je svoje zastopnike v državni zbor, naj se tukaj posvetujejo za blagor narodov. Namesto tega pa kričijo, kakor divjaki in ne pustijo poštenim katoliškim nemškim in slovanskim poslancem, da bi ti kaj storili za blagor svojih volilcev. Koliko poštenih nemških in slovanskih poslancev je bilo v torek obupnih pri tem groznem kriku! Odgovornost za neuspešnost državnega zbora so prevzeli nemški liberalci. Ubogi slovenski kmet! Nemškim liberaluhom se zahvali, da se ti ne olajša tvoje breme!

Cerkvene zadeve.

Šolske sestre v Repnjah na Kranjskem.

Prav blagonosno in osrečevalno za vodiško faro delujejo č.č. šolske sestre v Repnjah, kjer je podružnica iz matrne hiše v Mariboru. Ne-le, da je šola vzgledna gledé potrebnega znanja in lepega vedenja deklic, temveč č.č. šolske sestre tudi skrbé za kako veselje solaricam in za zabavo vsej okolici z lepimi igrokazi, ki jih napravljajo vsako leto od časa do časa. Tako združujejo prav lepo koristno s prijetnim, po latinskem pregovoru: »Utile dulci«.

Letos so napravile začetkom majnika tako zabavo z igrokazom »Sv. Notburga«. Priredile so to igro v znamenje hvaležnosti do svoje tukajšnje velike dobrotnice Katarine Šporn, po domače navadno imenovane »Jerajeve matere« ob njenem godu dne 30. aprila, potem 1. in 2. majnika. Prišlo je obilo domačinov in precej tujcev iz okolice, ki so vsi hvalili nepričakovano dobro izvršeno igro. Kako možko se je obnašal Notburgin oče Urban, kako si je nabasal tobaka in ga zažgal, prav kakor kak kmečki očanec, tako, da so navzoči kmečki možje rekli: »Ja, prav tako naredi, kakor nas eden«. Kako ponižno se je obnašala Notburga in kako plemenito so se nosile grajske gospé. Kdo bi mislil, da so to le šolske deklice? In kako lepo in ukusno so bile sestavljene žive podobe. Mislil bi si človek, da je v nebesih, videvši sv. Notburgo v nebeški slavi. Le škoda, da je to nesrečno zagrinjalo kar naenkrat ukradlo vso to lepoto spred naših očíj. Sedaj pa se je pričelo gromovito ploskanje, in ploskali smo tako dolgo, da se je podoba pokazala v drugič in tretjič. Vsi navzoči, posebno tujci so bili izredno veseli, da so se udeležili te zabave.

Nič jim ni bilo žal, da so storili precej daljno pot. Le škoda, da so Repnje tako odstranjene od železnice, gotovo bi jih prišlo še več k takim veseliam.

Ta odstranjenost je tudi uzrok, da nima zavod šolskih sester v Repnjah že nekaj let sem nič notranjih učenk. Pa kdor enkrat vé, kako izvrstno vzgojujejo čé. šolske sestre deklice in kako nepokvarjene se tukaj ohranijo, ta se ne bo strašil te poti enkrat ali dvakrat na leto. Kakor sem slišal, bi šolske sestre rade prav po ceni sprejele v zavod mlade deklice, ki se hočejo nadalje izobraževati. Stariši, pošiljajte svoje hčerke tu sem v solo, in delale bodo veselje vam in Bogu!

Mili darovi za družbo vednega češčenja:
Frankolovo 20 gld., stolna cerkev v Mariboru 19 gld. 20 kr., Selnica 8 gld., Fram 4 gld., Sv. Martin pri Slov. Gradcu 21 gld. 20 kr., Brezno 5 gld., Kostrivnica 10 gld., Pernice 9 gld. 45 kr., Sv. Lovrenc na Dravskem polji, 1 gld. 90 kr., Poličane 15 gld., Sv. Martin pri Vurbergu 10 gld., Planina 4 gld., Artiče 11 gld. 70 kr.

Gospodarske stvari.

Listna bolezen na sadnem drevju.

Že več let vedno v večji množini opazujemo, da nekatera sadna drevesa, posebno zlata parmena, mašančke in nekatere lokalne sorte v rasti zaostajajo; listje ovene, se svedri, sadje ostane drobno in grdo lisasto ter hitro odpade ali pa se trdno na drevju pri-suši.

V obče se misli, da je to rja, katero solnčni dež povzroči. Žal, da ta rja ne bo sama ob sebi zginila, temuč nam bode, če se ji v bran ne postavimo, še veliko škode napravila, ker to je taka bolezen, kakor je medena rosa na trsu. Strokovnjaki so to bolezen preiskali in po skušnjah dokazali, kako se zamore zdraviti. To bolezen, oziroma glivice, katere se po listju pomnožujejo in od njega živijo, je težko popisati, ker so majhne, prostemu očesu nevidne, pa škodo delajo vidno veliko. Listje je za drevo pljuča, torej silno potrebno za rast drevesa in sadja, in če bolezen listje ugonobi, mora drevo oslabeti in slab sad ostati.

Lansko leto so bile povsod pritožbe, da je sadje slabo in rjasto in v obče se je sodilo, da tega je bilo krivo deževno leto, in skrajni čas je, da bolezen poznamo in jej v okom pridemo, in edina pomoč je, da začnemo sadje škropiti, kakor vinograde.

Vem, da tudi marsikateri cenjenih bralcev bo neverni Tomaž in ne bo hotel verjeti, da bi potreba bilo sadno drevje škropiti, pa svetujem vsaj tistim, ki škropijo vinograde, da drevje poškopijo, kakor bo pozneje povedano. Vinogradi so morali od medene rose mnogo trpeti, predno so zaspani, neverni posestniki prišli do spoznanja, da le s škropljenjem se more pred medeno roso trs zdrav ohraniti. Strokovnjaki pa so po skušnjah dokazali, da le s škropljenjem naj tudi drevje pred to boleznijo obvarujemo in bolno ozdravimo ter glivice (kaljenje glivinih trosk) uničimo, da se na listju ne morejo razvijati.

S čim naj škropimo? Po skušnjah je dokazano, da moramo drevje škropiti ravno tako, kakor vinograde z bakreno galico in apneno vodo in sicer 1 kg bakrene galice v 2 kg apna na 100 l vode (za polovnjak 3 kg bakrene galice in 6 kg apna.) Če škropimo fino sadje, se sme tekočina nekaj slabejša napraviti, pa zato je treba večkrat škropiti.

Tekočina se napravi, da se bakrena galica v platneno vrečo z vodo napolnjeno posodo zvečer obesi in zjutraj apno doda, katero se mora skoz vrečo ali sito precediti, da pesek v tekočino ne pride, ker pesek bi

škropilnico poškodoval in vselej, predno se rabi, se mora tekočina dobro premešati.

Kdaj naj škropimo? Prvokrat bi morali škropiti, predno cvete, koncem marcija ali v začetku aprila, drugokrat ko odcvete v sredi ali koncem maja (ravno od sedaj primeren čas), in tretjič sredi junija do začetka julija. Tretje škropljenje je potrebno, da se od dežja sprano in pozneje zrasteno listje in vrhi poškopijo in boleznijo obvarujejo.

Kako naj škropimo? Pred vsem povsod in močno; nekaj več ko manj škropiti, je bolje kot malo. Poškropimo vse dele drevesa, listje, vršiče in veje. Mala in neprevelika drevesa se lahko poškopijo, da okoli drevesa gremo, k velikim pa je treba pristaviti samostoječo lestvico. Škropi se z navadno škropilnico, kakor je za trs.

Sadjerejstvo je pri nas velikega pomena, zato bodi nam tudi prva skrb, da se učimo boleznijo drevja spoznavati, ga boleznijo obvarovati in bolno ozdraviti, kajti če bi mi še nekaj let za to bolezen nič ne storili, bi znalo naše sadje vso veljavo zgubiti.

Lansko leto so mi kupci iz Würtemberga pravili, da je tam sadje od medene rose silno poškodovano, da je večinoma črvido, rjavo, lisasto in le malo kateri sad bi črviv ne bil. Začnimo torej zdaj brž škropiti, čeprav je prvo škropljenje letos že zamujeno, in držimo se natančno popisanega nasveta, kar se nam bo obilno poplačalo. Občine bi dobro storile, ko bi prosile za potovalnega učitelja, da bi se posestniki o tem temeljito podučili.

F. P—k.

Sejmovi. Dne 22. maja v Loki, Olimju in Sromljah. Dne 24. maja v Arvežu, Studenicah, Rogateu in Cmureku. Dne 25. maja v Dobjem, pri Sv. Filipu v Vercačah, v Vitanju, Ivniku, Jarenini, Slivnici pri Mariboru, v Brezju zunaj Maribora, v Ormožu, Rogateu in pri Sv. Urbanu pri Ptujju. Dne 26. maja v Braslovčah, Konjicah; pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. in v Imenem (za svinje).

Dopisi.

Iz Rima. (Našega mil. knezoškofo) so sveti oče dne 13. maja ob pol 12. uri sprejeli v privatno avdijencijo. Posebno veselje so sv. oče imeli z našo lansko sinodo, ko so jim mil. knezoškofo podarili krasno vezana »Gesta et statuta«. Pohvalili so in občudovali velikodušno radodarnost lavantinskih škofjanov za afrikanske misijone in lav. duhovnikov za semenišče v Atenah. Sv. oče so jako sveži, z avdijencijami so pa nekoliko bolj varčni, ker se morajo varovati za bližnje napore svečanosti. V Petrovi cerkvi se delajo velikanske priprave in je zato popoldne vedno zaprta. Naznanjenih je že čez 300 škofov. — Istega dne so obiskali mil. knezoškofo avstrijskega poslanika, grofa Revertera. Dne 14. maja pa so mil. knezoškofo pred poludne obiskali vatiškansko biblijoteko in arhiv. Popoldne so sli v lateransko cerkev. Tukaj se jim je najprej predstavil o. K. Luzer, definitor frančiškanskega reda, Slovenec; prišel je slučajno tisti čas tudi v Lateran. Nazaj gredé so mil. knezoškofo obiskali samostan frančiškank, v katerem sta tudi dve vrli slovenski deklici iz Makol. Kako se Slovenci povsod najdejo! Avstrijski poslanik grof Revertera je mil. knezoškofo dne 14. t. m. vrnil obisk, ker jih pa ravno ni bilo doma, pustil je karto. — V Rimu je te dni hladno, kakor v Sibiriji. Dne 14. maja je bil mraz.

Iz Hoč. (Kat. bralno in gospodarsko društvo) priredi dne 23. maja popoldne ob 4. uri v